

خرید کتاب های کنکور

با تخفیف ویژه

و

ارسال رایگان

Medabook.com

مدابوک

یک جله تماس تلفنی رایگان

با مشاوران رتبه برتر

برای انتخاب بهترین منابع

دبیرستان و کنکور

۰۲۱ ۲۸۴۲۵۲۱۰

پاسخ نامه تشریحی

متن: صفحه ۳۱، مقدمه: صفحه ۳۰

گزینه ۲» ۲۰۴۸

افکار و اعتقادات هر فرد، مهم ترین عامل در تعیین هدفها و رفتارهای اوست. هر سبکی از زندگی، ریشه در اندیشه های خاصی دارد و از جهان بینی ویژه ای سرچشمه می گیرد. در نتیجه، افکار و اعتقادات هر فرد، همان جهان بینی اوست که زاینده (ایجادکننده) شیوه و سبک زندگی انسان است.

متن: صفحه ۳۱/آیه: تدبر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

گزینه ۱» ۲۰۴۹

مفهوم جملات مطرح در صورت سؤال آن است که: توحید در نظر و عقیده، توحید در عمل را به همراه خواهد داشت. بنابراین مفهوم: «گام نهادن در مسیر توحید

عملی، بازتاب اعتقاد به توحید و ایمان به خداوند است.» صحیح است. آیه ای که به این رابطه علیت اشاره دارد، آیه ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ﴾ می باشد زیرا می فرماید چون خداوند، پروردگار جهان است، پس باید او را عبادت کرد.

آیه: تدبر در قرآن (۲)، صفحه ۳۴

گزینه ۳» ۲۰۵۰

این سؤال را باید با توجه به آیه ۱۱ سوره حج پاسخ داد:

و من الناس من یعبد الله علی حرف از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره ای (تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می کند.

فان اصابه خیر اطمأن به پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می گیرد. و ان اصابته فتنه انقلب علی وجهه... و اگر رنجی به او رسد، از خدا روی گردان می شود. ذلك هو الخسران المبین این همان زیان آشکار است.

طبق مفاهیم بالا، افرادی که در برابر خیر و رنج دو روش متفاوت پیش می گیرند، خدا را مقطعی و فقط هنگام وسعت و آسودگی عبادت و بندگی می کنند و این عمل آنها در آخر آیه، زیان آشکار نامیده شده است.

آیه: فرقان، ۴۳

گزینه ۱» ۲۰۵۱

خداوند، برای کسی که هوای نفس خود را خدای خود گرفت، می فرماید:

﴿أرأیت من اتخذ الهه هواه ا فانت تكون علیه وکیلاً﴾

متن: صفحه ۳۱/تدبر در قرآن: صفحه ۳۲

گزینه ۲» ۲۰۵۲

کسی که بنده خداست و او را می پرستد، از خدا اطاعت می کند و جهت زندگی خود را خدا قرار می دهد. چنین انسانی در مسیر توحید گام برداشته و به توحید عملی رسیده است. در نتیجه جهت زندگی را خدایی کردن، نشانه وصول به مرحله توحید عملی است.

عبارت «فاعبدوه» در آیه ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ بیانگر توحید عملی است.

متن: صفحه ۳۲

گزینه ۱» ۲۰۵۳

در بعد فردی توحید عملی می گوئیم: این فرد می کوشد، تمایلات درونی و تصمیم ها و فعالیت های خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهد. در انتخاب همسر، شغل، دوست، در چگونگی تحصیل، تفریح، ورزش و حتی در انتخاب نوع پوشش، خدا را در نظر می گیرد.

برای یک انسان موحد، جهان معنای خاص خود را دارد. از نظر او هیچ حادثه ای در عالم بی حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند. او باور دارد که دشواری های زندگی نشانه بی مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست.

آیه: تدبر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

گزینه ۳» ۲۰۵۴

این سؤال را باید با توجه به آیه ۵۱ سوره آل عمران پاسخ داد که می فرماید: ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾. طبق این آیه، راه درست زندگی، اطاعت و بندگی خداست و علت آن، توحید در ربوبیت است؛ یعنی چون خدا پروردگار هستی و پشتیبان جهان است، باید او را عبادت کرد.

پ.ن: مالکیت سود و زیان همه موجودات، بیانگر توحید در مالکیت است.

آیه: فرقان، ۴۳

گزینه ۱» ۲۰۵۵

با توجه به ابتدای آیه که می فرماید: ﴿أرأیت من اتخذ الهه هواه﴾، امر مورد نکوهش خداوند، اتخاذ هوای نفس به عنوان معبود خود است. از آن جا که معبود قراردادن هوای نفس، به بعد فردی مربوط است، این آیه بیانگر شرک عملی در بعد فردی آن است.

۲۰۵۶ گزینۀ ۳»

ترکیبی: درس ۹- ۵- یازدهم

با توجه به این که در توحید عملی می‌گوییم: کسی که بنده خداست و او را می‌پرستد، خدا را محبوب و معبود خود می‌داند، آیه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ﴾ «و مؤمنان به خدا محبت بیشتری دارند.» بیانگر توحید عملی است.

هم‌چنین با توجه به این که در توحید عملی می‌گوییم: بنده خدا از او اطاعت می‌کند، آیه ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي﴾ نیز بیانگر توحید عملی است. آیه ﴿أَتَمَّا وَلِيكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ ولی و سرپرست مسلمانان را خدا و رسولش و امامان معصوم بیان نموده و در نتیجه بیانگر توحید در ولایت است.

۲۰۵۷ گزینۀ ۴»

آیه: ممتحنه، ۱

این سؤال را باید با توجه به مفهوم آیه پاسخ داد. این آیه می‌فرماید: «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید، به گونه‌ای که با آنان مهربانی کنید. حال آن که آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند.» این آیه، مسلمانان را از دوستی با دشمنان خدا، برحذر می‌دارد و علت و چرایی آن که همان کفر به دین حق است را بیان می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینۀ (۱): این آیه به خطر ظالمان و مستکبران اشاره ندارد. در نتیجه گزینۀ (۱) نادرست است.

گزینۀ (۲): این آیه در خصوص اطاعت از کافران نمی‌باشد، بلکه در مورد عدم دوستی با دشمنان خداست. در نتیجه گزینۀ (۲) نیز نادرست است.

گزینۀ (۳): این آیه به مسلمانان، دستور دشمنی با کافران نمی‌دهد، بلکه می‌گوید با چنین افرادی نباید دوستی کرد.

۲۰۵۸ گزینۀ ۳»

متن: صفحه ۳۵

جامعه‌ای که در مسیر توحید اجتماعی حرکت می‌کند، اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به سوی اجرای فرمان‌های خدای یگانه پیش می‌رود و به صورت جامعه‌ای عدالت‌گستر درمی‌آید: عدالت‌گستری

جامعه توحیدی، با آنان که نسبت به خداوند و مسلمانان دشمنی می‌ورزند، دوستی نمی‌کند و با ظالمان مبارزه می‌کند: دوستی نکردن با دشمنان خدا و مبارزه با ظالمان.

۲۰۵۹ گزینۀ ۳»

متن: صفحه ۳۵

میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه متقابل وجود دارد. هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرند، همان‌طور که هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان‌تر می‌گردد.

۲۰۶۰ گزینۀ ۳»

آیه: ممتحنه، ۱

با توجه به آیه ۱ سورة ممتحنه که می‌فرماید: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ﴾ «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید، به گونه‌ای که با آنان مهربانی کنید، حال آن که آنان به دین حقی که برای شما آمده است کفر ورزیده‌اند.» مؤمنان از مهربانی با دشمن خدا نهی شده‌اند و علت آن، کفرورزی به دین حق است.

۲۰۶۱ گزینۀ ۲»

متن: صفحه ۳۳ / حدیث: صفحه ۳۳

انسان موحد، موجودات جهان را مخلوق خداوند می‌بیند و می‌داند که خداوند، او را در برابرشان مسئول قرار داده است. به همین جهت، امام علی (ع) به مردم زمان خود و همه مردمی که به خدا ایمان دارند، می‌فرماید: «تقوای الهی پیشه کنید، هم در مورد بندگان خدا، هم در مورد شهرها و هم آبادی‌ها، چرا که شما در برابر همه این‌ها حتی سرزمین‌ها و چهارپایان مسئولید.»

۲۰۶۲ گزینۀ ۳»

آیه: تدبیر در قرآن (۲)، صفحه ۳۴

این آیه را باید با توجه به آیه ۱۱ سورة حج پاسخ داد. این آیه می‌فرماید: ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فَتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخَسِرَانِ الْمُبِينُ﴾ «از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای (تنها) به زبان و هنگام وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می‌کند. پس اگر خیری به او رسد،

دلش آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود. او در دنیا و آخرت، هر دو زیان می‌بیند و این همان، زیان آشکار است.» با توجه به این مفهوم، گزینۀ (۳) صحیح است.

ب.ن: گزینۀ (۴) را بدان جهت رد می‌کنیم که آرام‌شدن دل پس از خیرات مادی، مصداق زبان‌کاری نیست، بلکه دوگانه بودن عمل هنگام رسیدن خیر و زیان، مورد نكوهش است.

۲۰۶۳ گزینۀ ۲»

متن: صفحه ۳۴ / ترکیبی: درس ۱۰ - یازدهم

بعد اجتماعی توحید به معنای قرارگرفتن همه ارکان یک نظام اجتماعی در جهت خداوند و اطاعت همه‌جانبه از اوست.

وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن، براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده، دارا باشد. برخوردار از شرایط تعیین‌شده توسط خداوند، همان مفهوم مشروعیت است.

۲۰۶۴ گزینۀ ۱»

متن: صفحه ۳۴ / آیه: تدبیر در قرآن (۲)، صفحه ۳۴

تسلیم‌بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت، باعث می‌شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. آیه‌ای که به شخصیتی ناپایدار در انسان مشرک اشاره دارد، آیه ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ ...﴾ می‌باشد، زیرا این آیه می‌فرماید انسان مشرک در بلایا، از خدا رویگردان می‌شود.

۲۰۶۵ گزینۀ ۳»

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

با توجه به آیه ﴿إِنَّ اللَّهَ زَيُّ وَ زَيِّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾، نتیجه اعتقاد به توحید در ربوبیت، پرستش و بندگی خداوند است و خداوند، آن را با عبارت: ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ تکمیل کرده است.

۲۰۶۶ گزینۀ ۲»

آیه: تدبیر در قرآن (۲)، صفحه ۳۴

این سؤال را باید با توجه به آیه ۱۱ سورة حج پاسخ داد. این آیه می‌فرماید: ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فَتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ﴾ «از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای (تنها) به زبان و هنگام وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می‌کند. پس اگر خیری به او رسد، دلش آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود.» شرک پنهان زمانی است که در ظاهر خدا را می‌پرستد ولی در عمل، به گونه‌ای دیگر رفتار می‌کند. همان‌طور که در این آیه می‌گوید، فقط خدا را هنگام خوشی عبادت می‌کند و این شرک زمانی در عمل خود را نشان می‌دهد که بلایی به او رسد.

۲۰۶۷ گزینۀ ۱»

متن: صفحه ۳۵

اگر در جامعه‌ای، توحید نباشد، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می‌رود. بنابراین دوری از تفرقه و تضاد با تمسک به توحید و یکتاپرستی و قرارگرفتن در سایه حکومت الهی میسر می‌گردد و نشانی از برخوردار از بعد اجتماعی توحید عملی است.

۲۰۶۸ گزینۀ ۳»

متن: صفحه‌های ۳۶ و ۳۷

امروزه بسیاری از انسان‌ها، جهان خلقت را ملک خود تلقی می‌کنند و بدون توجه به نظر و رأی مالک حقیقی آن، یعنی خدا، هرگونه که بخواهند در این جهان تصرف می‌کنند. این افراد و جوامع، در واقع خود را مالک و ولی و پرورش‌دهنده جهان می‌پندارند که از جمله پیامدهای آن، تخریب محیط زیست، آلوده‌شدن طبیعت، پیداشدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع بسیار ثروتمند و مانند آن‌هاست.

۲۰۶۹ گزینۀ ۴»

متن: صفحه‌های ۳۲ و ۳۵

جامعه موحد با ظالمان مبارزه می‌کند. بنا به فرمان خداوند، از محرومان و مستضعفان حمایت می‌کند: بعد اجتماعی. موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است. در مقابل سختی‌ها و مشکلات، صبور و استوار است: بعد فردی

۲۰۷۰ گزینۀ ۲»

ارتباط مفهومی بیت/آیه

مفهوم بیت مطرح در صورت سؤال آن است که: هیچ کس را بهتر از خداوند که معبود واقعی است، ندیدم حتی با وجود این که، خداوند را در مخلوقات بسیاری دیدم. کسی که جز خدا را معبود خود قرار داده، در تضاد با این بیت عمل نموده است. گزینه‌ای که به این مفهوم اشاره دارد، آیه ﴿إِرَایْتَ مَن اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ﴾ است.

۲۰۷۷ گزینۀ «۳»

ارتباط مفهومی: بیت/آیه/ ترکیبی: درس‌های ۱ و ۷ - دوازدهم

- بیت «بر آستان جانان گر سر توان نهادن/ گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد» پیرامون بندگی و توحید عملی است و با عبارت قرآنی «و اعتصموا به» به او تمسک جستند» مرتبط است.

- بیت «ما که باشیم ای تو ما را جان جان/ تا که ما باشیم با تو در میان» به بی‌نیازی خدا و فقر مخلوقات اشاره دارد و با عبارت «انتم الفقراء الی الله...» هم‌مفهوم است.
- بیت «نظیر دوست ندیدم، اگرچه از مه و مهر/ نهادم آینه‌ها در مقابل رخ دوست» به یکتایی و بی‌همتایی خداوند اشاره دارد و با عبارت «و لم یکن له کفواً احد» مرتبط است.

متن: صفحه‌های ۳۲ و ۳۳

۲۰۷۸ گزینۀ «۴»

کسانی که مصداق آیه مطروح در صورت سؤال هستند، توحید عملی دارند و بندگی خدا را می‌کنند.

- انسان موحد چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست، شخصیتی ثابت و پایدار دارد.

- از نظر انسان موحد هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند، از همین‌رو موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است.

- انسان موحد موجودات جهان را مخلوق خدا می‌بیند و می‌داند که خداوند او را در برابرشان مسئول قرار داده است. امام علی (ع) در این باره می‌فرمایند: «تقوای الهی پیشه کنید، هم در مورد بندگان خدا،...».

آیه: ممتحنه، ۱/ متن: صفحه‌های ۳۲ و ۳۶

۲۰۷۹ گزینۀ «۴»

- علت دوستی نکردن جامعه توحیدی با دشمنان خدا در عبارت «قد کفروا بما جاءکم من الحق» حال آن‌که آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند» بیان شده است.

- شرکی که پیچیده‌تر از شرک قدیم است: بسیاری از انسان‌ها در واقع خود را مالک و ولی و پرورش‌دهنده (رب) جهان می‌پندارند که از جمله پیامدهای آن تخریب محیط زیست و ... است.

- میزان تأثیرگذاری توحید بستگی به درجه ایمان افراد به توحید و یکتاپرستی دارد.

۲۰۸۰ گزینۀ «۲»

ارتباط: بیت/آیه/ ترکیبی: درس‌های ۱، ۸ و ۹ دهم/ درس ۱ - یازدهم/

درس‌های ۱، ۴ و ۶ - دوازدهم

بیت «سر ارادت ما و آستان حضرت دوست...» به بندگی خدا و توحید عملی اشاره دارد. بررسی آیات:

- «یسأله من فی السماوات و...» نیازمندی مخلوقات به خدا در بقا (نامرتب)
- «استجیبوا لله و للرسول اذا دعاکم...» پذیرش دین الهی و بندگی خدا (مرتبط)
- «و الذین آمنوا اشد حبا لله» ایمان به خدا و محبت به او (نامرتب)
- «قل ان صلاتی و نسکی و...» زندگی برای خدا و بندگی او (مرتبط)
- «و الذین جاهدوا فینا...» جهاد در راه خدا و بندگی او (مرتبط)
- «و اصبر علی ما اصابک...» صبر در مقابل سختی‌ها از ویژگی‌های انسان موحد (مرتبط)

۲۰۸۱ گزینۀ «۴»

تدبر در قرآن (۲): صفحه ۳۴/ ترکیبی: درس‌های ۲ و ۴ - یازدهم

- «از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای [تنها به هنگام وسعت و آسودگی] عبادت و بندگی می‌کند (بندگی متزلزل و ایمان ضعیف) ... او در دنیا و آخرت، [هر دو] زبان می‌بندد این همان زبان آشکار است.»

- عبارت «بریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت» می‌خواهند داوری نزد طاغوت برند» از آفات شرک عملی در بعد اجتماعی است.

- طبق آیه «و من یتبع غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرین» هر کس دینی جز اسلام را برگزیند در آخرت از زیانکاران خواهد بود. بنابراین به لزوم پذیرش آخرین دین الهی اشاره دارد.

۲۰۷۱ گزینۀ «۱»

متن: صفحه ۳۴

تسلیم‌بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت، باعث می‌شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. زیرا هم هوای نفس هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می‌دهد و هم قدرت‌های مادی هر روز رنگ عوض می‌کنند و او را به بردگی جدیدی می‌کشانند.

۲۰۷۲ گزینۀ «۳»

آیه: تدبر در قرآن (۲)، صفحه ۳۴

با توجه به آیه «و من الناس من یبعد الله علی حرف فان اصابه خیر اطمان به و ان اصابته فتنة انقلب علی وجهه» پرستشی که از روی ایمان باشد، همیشه و در همه حال یعنی هنگام خوشی و سختی اتفاق می‌افتد، اما افراد ضعیف‌الایمان، با کوچک‌ترین بلایی ایمانشان بر باد می‌رود. هم‌چنین طبق این آیه، راه مأمون ماندن از خسارت هر دو دنیا، خروج از دسته‌ای است که فقط خدا را هنگام خوشی عبادت می‌کنند و چون بلایی به آن‌ها می‌رسد، از خدا رویگردان می‌شوند. در نتیجه رویگردانان دلخوش به بهره‌های زودگذر دنیایی پاسخ صحیح است.

پ.ن: معنای «مأمون ماندن»، ایمن‌بودن است.

۲۰۷۳ گزینۀ «۲»

متن: صفحه‌های ۳۴، ۳۶ و ۳۷/ مقدمه: صفحه ۳۰

- زندگی توحیدی شیوه‌ای از زندگی است که ریشه در جهان‌بینی توحیدی دارد. این جمله بیانگر رابطه توحید در نظر و توحید در عمل است که در آیه: «ان الله ربی و ربکم فاعبدوه» به آن اشاره دارد.

- تسلیم‌بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت؛ به بعد فردی شرک عملی اشاره دارد. اما از آن‌جا که در ادامه می‌گوید شخص درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد، آیه: «و من الناس من یبعد الله علی حرف» پاسخ صحیح است. - این افراد و جوامع در واقع خود را مالک و ولی و پرورش‌دهنده (رب) جهان می‌پندارند «انا ربکم الاعلی» که از جمله پیامدهای آن تخریب محیط زیست و ... است.

متن: صفحه‌های ۳۱ تا ۳۵

۲۰۷۴ گزینۀ «۲»

بررسی موارد:

الف) حمایت از محرومان و مستضعفان ← بعد اجتماعی توحید عملی و ثمرات آن. (نادرست)

ب) مشروعیت ولی فقیه ← بعد اجتماعی توحید عملی. (درست)
ج) مسئولیت در برابر مخلوقات جهان ← بعد فردی توحید عملی و ثمرات آن. (درست)

د) سخنان جعفر بن ابی‌طالب در حضور نجاشی ← بازتاب توحید در زندگی (توحید عملی). (نادرست) جهان‌بینی توحیدی به توحید در نظر اشاره دارد.

۲۰۷۵ گزینۀ «۲»

متن: صفحه‌های ۳۴، ۳۵ و ۳۷

- بسیاری انسان‌ها چنان به امور دنیوی سرگرم شده‌اند که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آن‌ها جایگاهی ندارد؛ زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است.

- اگر قرار باشد همه فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد.

- تسلیم‌بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت باعث می‌شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد.

۲۰۷۶ گزینۀ «۴»

آیه: حج، ۱۱ و فرقان: ۴۳ و ممتحنه: ۱

- «ا رایت من اتخذ الهه هواه ا فانت تکنون علیه وکیلاً: آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت، آیا تو ضامن او می‌باشی او به دفاع از او برمی‌خیزی!»

- «یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء: ای کسانی که ایمان آورده‌اید دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید.»

- «و من الناس من یبعد الله علی حرف... خسر الدنیا و الآخرة: از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای [تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی] عبادت و بندگی می‌کند ... او در دنیا و آخرت [هر دو] زیان می‌بیند.»

۲۰۸۲ گزینۀ «۱»

تدبر در قرآن (۱): صفحه ۳۲

آیه «ان الله ربی و ربکم فاعبدوه هذا صراط مستقیم» نتیجه توحید در ربوبیت را توحید عملی معرفی می کند.

بررسی موارد:

الف) تنها مسیر درست زندگی، توحید عملی و بندگی خداست، پس مسیر بندگی غیر خدا نتیجه ای جز سقوط ندارد. ✓

ب) در آیه نتیجه توحید در ربوبیت را توحید عملی و قدم گذاشتن در مسیر درست زندگی بیان می کند. ✕

ج) میزان تأثیرگذاری توحید عملی در زندگی انسان به درجه ایمان بستگی دارد و هر چه ایمان قوی تر باشد تأثیر عملی آن در زندگی بیشتر است. ✓

د) این آیه به ارتباط بعد فردی و اجتماعی توحید عملی اشاره ندارد. ✕

۲۰۸۳ گزینۀ «۴»

ترکیبی: درس ۸ - یازدهم/ارتباط مفهومی: حدیث/آیه

جمله شرطی در حدیث امام رضا علیه السلام، عبارت: «بشروطها و أنا من شروطها» بود که چون بر اطاعت از امام و ولایت ایشان در زندگی اجتماعی تأکید می کند، بیانگر بعد اجتماعی توحید است.

آیه ای که به توحید اجتماعی اشاره دارد، آیه ﴿یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء...﴾ است.

۲۰۸۴ گزینۀ «۴»

آیه: ممتحنه، ۱/ فرقان، ۴۳/ ترکیبی: درس ۹ - دهم

آیه ﴿یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء﴾ با تأکید بر عدم دوستی با دشمنان خدا، بیانگر بعد اجتماعی توحید عملی است. دشمنی با باطل، بیانگر تبری است.

آیه ﴿أرأیت من اتخذ الهه هوا﴾ با تأکید بر عدم پیروی از هوای نفس، بیانگر اهمیت بعد فردی توحید عملی است.

۲۰۸۵ گزینۀ «۱»

ارتباط مفهومی: آیه، آیه/ متن: صفحه ۳۵

آیه ﴿فانت تكون علیه وکیلاً﴾ به پیامبر خدا می فرماید که تو نمی توانی مشرکان را اجبار به پذیرش هدایت کنی و ضامن آن ها در اجرای فرامین الهی باشی. این مفهوم بیانگر اختیار انسان است که با آیه ﴿انا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً﴾ مرتبط است.

هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحّدانه آسان تر می گردد.

۲۰۸۶ گزینۀ «۱»

آیه: فرقان، ۴۳/ متن: صفحه ۳۷

کسی که مصداق عبارت: ﴿من اتخذ الهه هوا﴾ است، گرفتار شرک عملی است. بسیاری از انسان ها چنان به امور دنیوی سرگرم شده اند که: خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آن ها جایگاهی ندارد. زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فروزی یافته که جای برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» در حالی که عبارت درست آن این است: «مشغول امور دنیوی شده اند.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

پ: گزینۀ (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» زیرا همه انسان ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

۲۰۸۹ گزینۀ «۲» متن: صفحه های ۳۲ و ۳۳/ ترکیبی: درس ۴ - دوازدهم

انسان موحّد، چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان های اوست، شخصیت ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است. تنظیم کردن زندگی براساس رضایت الهی، همان مفهوم اخلاص در بندگی خداست. انسان موحّد، در مقابل سختی ها و مشکلات، صبور و استوار است و آن ها را زمینه موفقیت های آینده اش قرار می دهد.

۲۰۹۰ گزینۀ «۲»

تدبر در قرآن، صفحه ۳۴

معنای آیه مطرح در صورت سؤال این است: «از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره ای (تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می کند، پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می شود.» این معنا را در گزینه ها بررسی می کنیم تا ببینیم کدام گزینه پاسخ صحیح است.

بررسی گزینه ها:

گزینۀ (۱): این گزینه مفهوم آیه: ﴿أرأیت من اتخذ الهه هوا﴾ است.

گزینۀ (۲): آیه سؤال ارتباطی به اتخاذ دین از بزرگان و اجداد ندارد.

گزینۀ (۳): با توجه به این که آیه سؤال، می گوید برخی افراد فقط هنگام خوشی و آسودگی خدا را بندگی می کنند، در نتیجه به افراد سست عنصر و با ایمان ضعیف اشاره دارد که معیار حقانیت دین را مسائل مادی می پندارند؛ چرا که اگر بلایی به آن ها برسد، از خدا رویگردان می شوند.

گزینۀ (۴): آیه سؤال ارتباطی به بی رغبت شدن به امور دنیوی ندارد. علاوه بر آن، این گزینه از لحاظ مفهومی نیز غلط می باشد.

۲۰۹۱ گزینۀ «۳»

آیه: فرقان، ۴۳/ متن: صفحه ۳۴

در شرک عملی می گوئیم: تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت باعث می شود، شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. آیه ای که به شرک عملی اشاره دارد، آیه ﴿أرأیت من اتخذ الهه هوا﴾ فانت تكون علیه وکیلاً است.

۲۰۹۲ گزینۀ «۴»

تدبر در قرآن، صفحه ۳۴/ متن: صفحه ۳۴

انسان هایی که خدا را فقط هنگام وسعت و آسودگی عبادت می کنند، دچار شرک عملی هستند: ﴿و من الناس من یعبد الله علی حرف فان أصابه خیر اطمأن به...﴾ تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت باعث می شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد.

پ: آیه: ﴿لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء...﴾ بیانگر ویژگی جامعه توحیدی است که با دشمنان خدا دوستی نمی کند.

۲۰۹۳ گزینۀ «۲»

آیه: فرقان، ۴۳

با توجه به آیه ﴿أرأیت من اتخذ الهه هوا﴾ فانت تكون علیه وکیلاً: «آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت، آیا تو می توانی ضامن او باشی (و به دفاع از او برخیزی؟)» هدایتگری پیامبر ﷺ در مورد کسی بی تأثیر است که گرفتار شرک عملی در بعد فردی شده است. زیرا طبق عبارت: ﴿فانت تكون علیه وکیلاً﴾ پیامبر ﷺ نیز نمی تواند چنین شخصی را مجبور به عبادت خدا کند و در نتیجه هدایت ایشان نیز در او اثر ندارد.

۲۰۹۴ گزینۀ «۱»

آیه: تدبر در قرآن (۲)، صفحه ۳۴/ ترکیبی: درس ۶ - دوازدهم

کسانی که در عبادت مشغول عبارت: ﴿و من الناس من یعبد الله علی حرف﴾ هستند، کسانی اند که خدا را فقط هنگام وسعت و آسودگی و فقط با زبان، عبادت و بندگی می کنند، این افراد در مواجهه با سنت ابتلاء، با توجه به ادامه آیه که می فرماید: ﴿فان أصابه خیر اطمأن به و ان أصابه فتنه انقلب علی وجهه﴾ «پس اگر خیری به او برسد، دلش به آن آرام می گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می شود.» از خدا رویگردان می شوند.

پ: کلمه «فتنه» در این آیه اشاره به سنت «ابتلاء» دارد.

پاسخ‌نامه تشریحی

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

آیه مطرح در صورت سؤال بیانگر یک رابطه علیت است: توحید در ربوبیت علت توحید عملی است.

﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ﴾ همانا خداوند، پروردگار من و شماست: توحید در ربوبیت: علت ف: پس: نشان‌دهنده نتیجه

﴿أَعْبُدُوهُ﴾ او را بندگی کنید: توحید عملی: نتیجه

گزینه‌ای که به این مفهوم اشاره دارد، گزینه (۴) است: با اعتقاد به این که خدا تنها اداره‌کننده جهان است (توحید در ربوبیت)، درمی‌یابیم که تنها وجود شایسته پرستش، خداست (توحید عملی).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): این گزینه می‌گوید توحید در مالکیت، علت توحید در ربوبیت است که طبق مفهوم آیه نادرست است.

گزینه (۲): آگاهی از توحید در ربوبیت موجب نمی‌شود که انسان در صراط مستقیم قرار گیرد، بلکه عبادت و بندگی خدا (توحید عملی) موجب می‌شود انسان در راه راست قرار گیرد.

گزینه (۳): این آیه اشاره‌ای به اطاعت از رسول خدا و امامان معصوم نکرده است.

متن: صفحه ۳۱/آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲
تسلیم خداوند بودن و انجام کارها برای رضایت او، بیانگر توحید عملی یا توحید در عبادت است و عبارت: ﴿فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ بیانگر آن است.

متن: صفحه ۳۱/آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲
تسلیم خداوند بودن مربوط به توحید در عبادت یا توحید عملی است که آیه ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ با کلمه «فَاعْبُدُوهُ» بیانگر آن است.

متن: صفحه ۳۴/آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۳۱
در بُعد اجتماعی توحید عملی می‌گوییم: وقتی یک جامعه توحیدی است که حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است، دارا باشد. در نتیجه سرسپردگی در برابر پیامبر و جانشینان منصوب الهی او، بعدی از ابعاد توحید در عبادت یا توحید عملی است. عبارت: ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ﴾ بیانگر توحید در ربوبیت است.

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ﴾ توحید ربوبی

﴿فَاعْبُدُوهُ﴾ توحید عملی

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

نتیجه توحید در عقیده و نظر که همان توحید در خالقیت، مالکیت، ولایت و ربوبیت است، توحید در عمل یا توحید عملی است. این مفهوم از آیه ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ به دست می‌آید، زیرا می‌فرماید چون خداوند، پروردگار همه چیز است، پس باید از او اطاعت کرد.

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

نتیجه و بازتاب آشنایی با توحید در خالقیت و توحید ربوبی، توحید در عمل یا توحید عملی است. این مفهوم از آیه ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ دریافت می‌شود. زیرا این آیه می‌فرماید چون خداوند، پروردگار همه چیز است، پس باید در عمل نیز از او اطاعت کرد.

ب: حرف «ف» در کلمه «فَاعْبُدُوهُ» بیانگر این رابطه علیت و نتیجه بودن است.

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

توحید در ربوبیت از عبارت: ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ﴾ برداشت می‌شود و توحید عملی از عبارت: ﴿فَاعْبُدُوهُ﴾. تنها آیه‌ای که به هر دو مرتبه توحید اشاره نموده، گزینه (۱) است.

آیه: تدبیر در قرآن (۲)، صفحه ۳۴

این سؤال را باید با توجه به آیه ۱۱ سوره حج پاسخ داد:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ أَسَدٌ كَسَىٰ هَسْتِ كِهْ خُدا رَا بَر يَكْ جَانِب و كُناهِی (تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می‌کند: گروهی که به صورت مقطعی خدا را عبادت می‌کنند.

فَانِ اصَابِهْ خَيْرِ اِطْمَآنَْ بَهْ پَس اِگَر خیرِی بَهْ او رَسَد، دِلَش بَهْ آن اَرَام می‌گِیرَد: حال این گروه در خیر

و اِنْ اصَابَتْهُ فَتْنَةٌ اِنْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ و اِگَر بِلایِی بَهْ او رَسَد، از خُدا رَوِیگَرْدَان می‌شُود: حال این گروه در بلا

با توجه به این مفاهیم، گزینه (۱) صحیح است.

تدبیر در قرآن (۲)، صفحه ۳۴

این سؤال را باید طبق عبارات آیه پاسخ داد:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ أَسَدٌ كَسَىٰ هَسْتِ كِهْ خُدا رَا بَر يَكْ جَانِب و كُناهِی (تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می‌کند: پرستش از روی تردید و ایمان ضعیف

فَانِ اصَابِهْ خَيْرِ اِطْمَآنَْ بَهْ و اِنْ اصَابَتْهُ فَتْنَةٌ اِنْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ پَس اِگَر خیرِی بَهْ او بَرَسَد، دِلَش بَهْ آن اَرَام می‌گِیرَد و اِگَر بِلایِی بَهْ او رَسَد، از خُدا رَوِیگَرْدَان می‌شُود: مصادیق پرستش از روی تردید

خسر الدنيا والآخرة و در دنیا و آخرت، هر دو زیان می‌بینند: سرنوشت این افراد، زیان دیدن در دنیا و آخرت

متن: صفحه ۳۵

میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید، رابطه متقابل وجود دارد. اگر قرار باشد همه مردم فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند (دور شدن مردم یک جامعه از توحید)، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد. در چنین جامعه‌ای، روزبه‌روز انسان‌های ستمگر بیشتر قدرت پیدا می‌کنند. در نتیجه (پیامد)، دیگر سخنی از حاکمیت خداوند و فرمان‌های او نیست، بلکه سخن از حاکمیت طاغوت و دستورهای اوست.

متن: صفحه‌های ۳۶ و ۳۷

امروزه، بسیاری از انسان‌ها جهان خلقت را ملک خود تلقی می‌کنند و بدون توجه به نظر و رأی مالک حقیقی آن، یعنی خدا، هرگونه که بخواهند در این جهان تصرف می‌کنند. برخی از این انسان‌ها، مانند فرعون که «انا ربکم الاعلی» می‌گفت و خود را پروردگار بزرگ مردم معرفی می‌کرد، خود را مالک دیگر جوامع می‌پندارند و برای آن‌ها تصمیم‌گیری می‌کنند.

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

با توجه به آیه: ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ «همانا خداوند پروردگار من و پروردگار شماست. پس او را بندگی کنید که این راه راست و درست است.»، نتیجه اعتقاد به توحید در ربوبیت، توحید در عبادت است، یعنی اگر کسی بپذیرد که خداوند، پروردگار جهان است، در عمل نیز او را می‌پرستد و از او اطاعت می‌کند.

متن: صفحه ۳۵

اگر هر یک از افراد جامعه، خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند، دچار شرک عملی یا عبادی در بعد اجتماعی شده‌اند.

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

با توجه به آیه ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ چون خداوند، پروردگار همه چیز است، پس باید فقط او را بندگی کرد و بندگی خدا، راه راست و درست زندگی است.

۲۱۱۰ گزینه «۴»

ترکیبی: درس ۲ - دوازدهم

یگانگی خدا یا اصل توحید از آیه ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾: «بگو خداوند یکتاست». برداشت می‌شود. توحید در خالقیت، از آیه ﴿خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ و توحید عملی از هر آیه‌ای که به عبادت و بندگی خدا اشاره دارد، برداشت می‌شود. با وجود این که آیه ﴿أَعْبُدْ رَبَّكَ﴾ در کتاب درسی نیامده، ولی به لحاظ ساده بودن معنای آن، در کنکور آمده است و باینگر توحید عملی است.

۲۱۱۱ گزینه «۱»

متن: صفحه ۳۴/ آیه: تدبر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

در بُعد اجتماعی توحید عملی می‌گوییم: وقتی یک جامعه توحیدی است که حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است، دارا باشد؛ در نتیجه، اطاعت از رسول گرامی اسلام ﷺ و اطاعت از جانشینان آن حضرت، لازمه توحید عملی است. توحید عملی، نتیجه توحید ربوبی است. زیرا طبق آیه ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ﴾ می‌گوییم: چون خداوند، پروردگار جهان است، شایسته پرستش و عبادت است.

﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ﴾ توحید در ربوبیت: علت

ف. پس: نشان دهنده رابطه علیت

اعبدوه توحید عملی: معلول و نتیجه

۲۱۱۲ گزینه «۲»

ترکیبی: درس ۲ - دوازدهم/ آیه: تدبر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

خالق کل شیء توحید در خالقیت

﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ﴾ توحید در ربوبیت

فاعبدوه توحید در عبادت

۲۱۱۳ گزینه «۲»

متن: صفحه ۳۵/ آیه: تدبر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

در شرک در عبادت در بُعد اجتماعی می‌گوییم: اگر قرار باشد همه فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد. در چنین جامعه‌ای انسان‌های ستمگر بیشتر قدرت پیدا می‌کنند. در نتیجه حاکمیت نظام سلطه آن‌گاه بدون مانع ایجاد می‌شود که انسان به شرک در عبادت در بُعد اجتماعی گرفتار شود.

آیه‌ای که به توحید در عبادت، اشاره دارد، آیه ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ﴾ است. در نتیجه در جامعه شرک‌آلود، پیام این آیه که همان توحید عملی است، به فراموشی سپرده می‌شود.

پ. ن: کلمه «ادع» به معنای «مانع» و «بازدارنده» است.

۲۱۱۴ گزینه «۳»

متن: صفحه‌های ۳۲ و ۳۵

در بُعد فردی توحید عملی می‌گوییم: هر کسی در زندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند و او را بپرستد، گام در مسیر توحید عملی گذاشته است. در نتیجه توحید عبادی در فرد به صورت پرستش و اطاعت از خداست.

در بُعد اجتماعی توحید عملی می‌گوییم: جامعه‌ای که در مسیر توحید اجتماعی حرکت می‌کند، اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به سوی اجرای فرمان‌های خدای یگانه پیش می‌رود و به صورت جامعه‌ای عدالت‌گستر حرکت می‌نماید؛ در نتیجه تجلی توحید عبادی در جامعه، تحقق قسط و عدالت است.

۲۱۱۵ گزینه «۳»

متن: صفحه ۳۴

در شرک عملی در بُعد فردی می‌گوییم: تسلیم‌بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت باعث می‌شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. در نتیجه رویش نهال شوم سلب‌کننده آرامش، بازتاب و نتیجه گرفتارآمدن به شرک عملی در بُعد فردی است.

۲۱۱۶ گزینه «۴»

متن: صفحه‌های ۳۳ و ۳۴

در شرک عملی در بُعد فردی می‌گوییم: اگر کسی دل به هوای نفس سپرده و او را معبود خود قرار دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است.

تسلیم‌بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت، باعث می‌شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. در نتیجه، پرستش و اطاعت از غیرخدا، موصوف به شرک عملی است و ناپایدار شدن انسان با جهت‌گیری‌های متفرق، نشانه گرفتارآمدن به شرک در عبادت در بُعد فردی است.

۲۱۱۷ گزینه «۱»

متن: صفحه ۳۵/ آیه: ممتحنه، ۱

در بُعد اجتماعی توحید عملی می‌گوییم: جامعه توحیدی به سوی وحدت و هماهنگی حرکت می‌نماید و این وحدت و هماهنگی را با تمسک به توحید و یکتاپرستی و قرارگرفتن در سایه حکومت الهی می‌توان به دست آورد. در نتیجه، تحقق بُعد اجتماعی توحید عبادی، مرهون تشکیل نظام الهی است.

آیه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ﴾ با تأکید بر عدم دوستی با دشمنان خدا به بُعد اجتماعی توحید عملی اشاره دارد.

۲۱۱۸ گزینه «۳»

متن: صفحه‌های ۳۳ و ۳۴

در بُعد اجتماعی توحید عملی می‌گوییم: وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد. در نتیجه، اطاعت از پیامبر ﷺ و اطاعت از جانشینان معصوم بزرگوار که خدا به پیروی از آنان دستور داده، لازمه توحید عملی است. در بُعد فردی توحید عملی می‌گوییم: انسان موحد چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده، شخصیتی ثابت و پایدار دارد. در نتیجه دست‌یابی به شخصیت پایدار و ثابت، مرهون عبودیت خدا در بُعد فردی است.

۲۱۱۹ گزینه «۲»

آیه: تدبر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

مفهوم آیه ۵۱ سوره آل عمران به این صورت است:

﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ﴾ همانا خداوند پروردگار من و پروردگار شماست: توحید در ربوبیت: علت

ف. پس: رابطه علیت

اعبدوه او را بندگی کنید: توحید در عبادت: معلول

از این مفهوم می‌فهمیم که: چون خداوند، رب جهان است، پس فقط باید او را بندگی و عبادت کرد: توحید در عبادت، میوه درخت توحید در ربوبیت است.

